

บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตำบลวังธง
อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

The Role of Local Politicians Towards Community Development in
Wang Thong Sub-District, Muang Phrae District, Phrae Province

อารยา ยอดโอวาท¹, สายันห์ อินนันใจ², สมจิต ขอนวงศ์³

Araya Yodowad¹, Sayan Innanjai², Somjit Konwong³

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย¹,

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย²,

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย³

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University¹,

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University²,

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University³

Email: somjit.khonwong@gmail.com

Received: Jul 25, 2024

Revised: Aug 13, 2024

Accepted: Aug 21, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักภวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ 3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.63)

2) หลักภวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($R = .894^{**}$)

3) ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า ยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกกฎระเบียบการดูแลรักษาความสงบภายในชุมชน ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ภายในชุมชน ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรลงพื้นที่สำรวจปัญหาของชุมชน ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ประชาชนควรเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบ และรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในชุมชน

คำสำคัญ: บทบาท, นักการเมืองท้องถิ่น, การพัฒนาชุมชน

Abstract

The objectives of this article were as follows: to study the level of political (1) To study the level of roles of local politicians in community development, Wang Thong Subdistrict, Mueang District, Phrae Province (2) To study the relationship between the 4 principles of Bhavana of local politicians in community development, Wang Thong Subdistrict, Mueang District, Phrae Province (3) to study problems and obstacles and recommendations on the role of local politicians in community development in Wang Thong Sub-district, Muang District, Phrae Province. using survey research methods from the questionnaire distribution and qualitative research by way of in-depth interviews with key informants The results showed that

1) The overall level of roles of local politicians towards community development in Wang Thong Sub-district, Mueang Phrae District, Phrae Province, in all 4 aspects, overall were at a high level ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = 0.63)

2) Principles of Bhavana 4 and the role of local politicians in community development in Wang Thong Sub-district, Mueang Phrae District, Phrae Province overall, had a very high positive correlation ($R = .894^{**}$).

3) Problems and obstacles related to the role of local politicians in community development in Wang Thong Sub-district, Mueang Phrae District, Phrae Province found that there was still a lack of participation of the people in issuing rules and regulations to maintain peace within the community. Lack of budget support in organizing activities to improve people's quality of life within the community. provide budget support People should attend meetings about issuing regulations. and campaigning to instill morals and ethics among youth in the community

Keywords: role, local politicians, community development

บทนำ

ความสำคัญของบทบาทนักการเมืองที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ ในประเทศนี้มีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นมักจะให้ความสำคัญกับการปกครองตนเอง (Self-Government) หรือการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government) เป็นอย่างมากเพราะยิ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีความเข้มแข็งมากเพียงใด

ก็จะเป็นฐานสนับสนุนการปกครองในระดับชาติได้มากเท่านั้น อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 1) มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66) 2) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้ (มาตรา 67) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร ให้ตามความจำเป็นและสมควร (อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล, 2546) บทบาทบริหารจัดการให้ตรงตามความต้องการ ความคาดหวังของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลดีต่อการพัฒนาบทบาทของ นักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

ดังนั้น จากความสำคัญบทบาทและนักการเมืองท้องถิ่นที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน และความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เพื่อทราบถึงบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ อย่างไร สามารถจะตอบสนองตามต้องการของชุมชน ได้มากน้อยเพียงใด เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการสำรวจประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังธงอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane จำนวน 384 คน ด้วยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ คือค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้การจดบันทึก และใช้การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

ผลการวิจัย

1. ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.63) ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ทราบว่า บทบาทของผู้นำท้องถิ่นมีผลต่อการพัฒนาชุมชนตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักภาวนา 4 มีความสัมพันธ์บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยมีความสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย ($R = .894^{**}$) จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า หลักภาวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า (1) ยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เข้ามาดูแลรักษาสาธารณประโยชน์ส่วนร่วมภายในชุมชน และการซ่อมบำรุงดูแลยังไม่ทั่วถึงทั้งชุมชน (2) ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในชุมชน (3) ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบในการดูแลรักษาความสงบภายในชุมชน และยังขาดอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ (4) ยังขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรมจริยธรรม และยังขาดกิจกรรมการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า (1) ลงพื้นที่สำรวจปัญหาของชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข และรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชุมชนด้วยตนเอง (2) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรับการสนับสนุนงบประมาณมาจัดกิจกรรม และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (3) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบการดูแลรักษาความปลอดภัยภายในชุมชน และจัดหางบประมาณมาจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ (4) จัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในชุมชน และให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.63) ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ทราบว่า บทบาทของผู้นำท้องถิ่นมีผลต่อการ

พัฒนาชุมชนตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลนาหวาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการพัฒนาเทศบาลตำบลนาหวาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.31) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.50) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.50) อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ($\bar{X} = 3.29$, S.D.= 0.40) อยู่ในระดับปานกลาง และด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 3.23$, S.D.= 0.36) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ (พระศกลวัฒน์ จิตตปญโญ (วงวิวงษ์), 2563)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักภาวนา 4 กับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($R = .894^{**}$) ส่งผลให้นักการเมืองท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอภาษี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอภาษี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านทักษะ อยู่ในระดับสูง ($r = .822^{**}$) การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับสูง ($r = .833^{**}$) การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านทางสังคม อยู่ในระดับสูง ($r = .781^{**}$) การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบทบาทหน้าที่ อยู่ในระดับสูง ($r = .758^{**}$) การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($r = .867^{**}$) (สุรกิจ สุวรรณแกม, 2561) รวมถึงสอดคล้องกับการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงพุทธของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพุทธกับภาวะผู้นำของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำบลห้วยร่วม อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = 0.569^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงลบและเชิงบวกในระดับต่ำ-สูง (พระอธิการธนิต ธรรมสาโร (รามโพ), 2563)

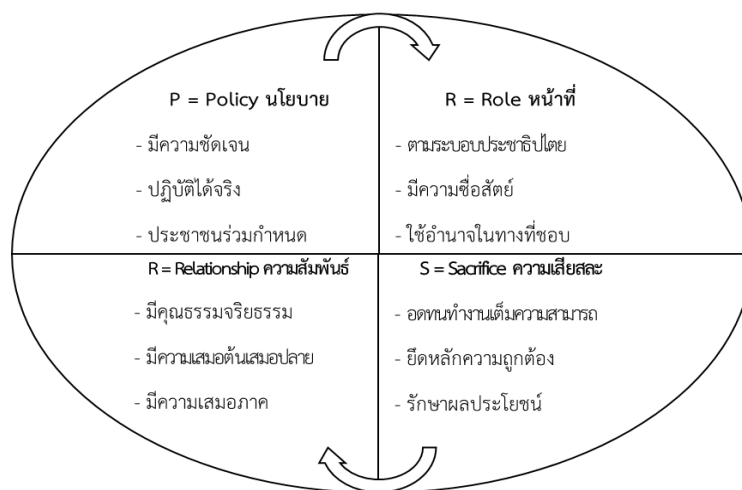
3. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลวังธง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า (1) ยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เข้ามาดูแลรักษาสาธารณประโยชน์ภายในชุมชน และการซ่อมบำรุงดูแลยังไม่ทั่วถึงทั้งชุมชน (2) ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในชุมชน (3) ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการออก

กฎระเบียบในการดูแลรักษาความสงบภายในชุมชน และยังขาดอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ (4) ยังขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ พบว่า (1) ลงพื้นที่สำรวจปัญหาของชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข และรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชุมชนด้วยตนเอง (2) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรับการสนับสนุนงบประมาณมาจัดกิจกรรม และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (3) เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการออกกฎระเบียบการดูแลรักษาความปลอดภัยภายในชุมชน และจัดหางบประมาณมาจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ (4) จัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในชุมชน และให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การนำหลักทฤษฎี 4 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) ด้านกายภาพ (พัฒนากาย) 2) ด้านศีลภาพ (พัฒนาศีล) 3) จิตตภาพ (พัฒนาจิต) 4) ด้านปัญญาภาพ (พัฒนาปัญญา) มาบูรณาการกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้ PRSR : MODEL ดังนี้

จากแผนภาพสรุปได้ดังนี้

1. P = Policy นโยบาย นักการเมืองท้องถิ่นต้องนโยบายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาชุมชน ยึดเอาผลประโยชน์ของส่วนร่วมเป็นหลัก และนโยบายต้องกำหนดมาจากสถานการณ์ในปัจจุบันมาเป็นขอบเขตในการทำงานให้ทันต่อเหตุการณ์ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในการกำหนดนโยบายการพัฒนาชุมชน

2. R = Role หน้าที่ นักการเมืองท้องถิ่นที่ยึดมั่นหลักการพัฒนาชุมชนตามระบอบประชาธิปไตย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์จากการพัฒนาชุมชนเพื่อตนเอง และเพื่อผู้อื่น หรือไม่ใช้อำนาจหน้าที่ไปกดขี่ข่มเหงผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

3. S = Sacrifice ความเสียสละ นักการเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้วยกำลังกาย กำลังใจอย่างเต็มความสามารถ อดทนทำงานแม้มีปัญหาอุปสรรค ทำงานด้วยการยึดหลักความถูกต้องโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ปฏิบัติหน้าที่ที่พัฒนาชุมชนให้อยู่ในกรอบของระเบียบข้อบังคับตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

4. R = Relationship ความสัมพันธ์ นักการเมืองท้องถิ่นมีคุณธรรมจริยธรรมในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ให้ความช่วยเหลือเวลาประชาชนเกิดปัญหาต้องการคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างจริงใจ ปฏิบัติหน้าที่พัฒนาชุมชนด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาคกับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) ผู้นำท้องถิ่นควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในชุมชน

(2) ผู้นำท้องถิ่นควรจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ประชาชนเข้ามาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นที่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน

(3) ผู้นำท้องถิ่นควรประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขอการสนับสนุนด้านงบประมาณ หรือวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อมาให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

(1) ผู้นำท้องถิ่นจัดการประชุมที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมด้วย เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน จัดกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง

(2) ผู้นำท้องถิ่นควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโดยมีประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ ร่วมกันดำเนินงาน ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน

(3) ผู้นำท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายในการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และสามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่มอาชีพ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทในการสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลไทรย้อย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่

(2) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลไทรย้อย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่

(3) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างภาวะผู้นำของผู้นำท้องถิ่นในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลไทรย้อย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลวังธง, รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังธง ประจำปีงบประมาณ 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.wungtong-phrae.go.th/> [7 มกราคม 2564].
- นรนิติ เศรษฐบุตร. (2542). แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง. เอกสารเผยแพร่ความรู้การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- พระอธิการธนิศ ธรรมสาโร (รามโพ) พระเทพปริยัติเมธี และสมคิด พุ่มทุเรียน. (2563). ภาวะผู้นำเชิงพุทธของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลห้วยร่วม อำเภอคงเจริญ จังหวัดพิจิตร. วารสารวิจัยวิชาการ. 3 (2) : 15-26.
- วัลลภ สุขสวัสดิ์. (2561). การวิจัยเชิงปริมาณทางรัฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2561.
- สุรกิจ สุวรรณแกม. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาฬ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล, ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (พ.ศ. 2537) และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546.